

Bihari Csilla Rozália

HÚSVÉT

L assan lopózott a pirkadat az éjbe. Már a második falut is legalább félórája maga mögött hagyta. Ütemesen, pontos tempóban baktatott a kavicsos erdei úton. Körülötte magas erdők emelkedtek méltóságteljesen a hajnal fény-kontúrjában. Most már kicsit megnyugodott. Tudta, hogy ahogy távolodik a falutól, egyre kisebb az esély, hogy bárkivel is összetalálkozzon. Húsvét harmadnapja virradt. A fák már rügyeiket, virágjaikat bontották a csalogató fényre. *Hiszen erről szól az egész – gondolta. – Minden és mindenki meghal, aztán újjászületik. De vajon neki megadatik-e ez a lehetőség?* Érezte, hogy a mai nap fontos változásokat hoz az életébe. Szinte megbánta már, hogy eljött arról a helyről, de valami állatias menekülési ösztön arra készítette, hogy induljon, amilyen gyorsan és észrevétlenül csak tud. Senkinek nem szólt. Otthon már biztosan aggódnak érte. Az apja valószínűleg még szeszszagban lebegve húzza a lóbórt az első szobában, de az anyja... Ő biztosan már kétségbeesve keresi az utcában fel s alá. Egy pillanatra beléhasított a fájdalom, ahogyan elképzelte az anyja arcát, amikor kiderül. Ő pedig eltűnt, és semmi nyomot nem hagyott maga után. *Zöld erdőben jártam, két ibolyát láttam, el akart hervadni, szabad-e locsolni?* – motyogta magában, miközben a fák felé fordult és könnyített magán. Most már érezte, hogy fárad és szomjas, de még legalább egy órát gyalogolnia kellett, amíg eléri a következő forrást. Felhúzta a sliccén a cipzárt, és hirtelen felpillantott. A halott avar és az apró ágak ropogására lett figyelmes. A fák között a látási viszonyok sokkal rosszabbak voltak, mint az úton és a puszta, dombos részeken, ahol a Nap már vörösével kente el a szürke árnyékokat. – *Szél lesz. A változás szele* – állapította meg, aztán tovább kémlelte a fák sötét, rejtélyes rengetegét, de hiába. Nem látott semmit, ami megmocant volna. Aztán hirtelen újabb neszt hallott, de ezt már közelebbről. – *Az erdőnek füle van, s a mezőnek szeme van* – jutott eszébe a bölcsesség. A gondolat valami torz, beteges mosolyt csalt az arcára. Óvatosan mozdult, nehogy elijessze a zaj okozóját. Aztán hirtelen, egy határozott csapással leterítette. – *Megvagy. Piros tojás, fehér nyuszi, locsolásért jár a puszi* – szavalta lelkesen gagyogva, s azzal

a halott állatot a két fülénél fogva megragadta, gyanakvóan szétnézett, aztán tovább baktatott az út szürkéségében.

Nagycsütörtök óta készülődött és készített megállás nélkül. Kitakarította a ház összes zugát, tiszta, keményített terítőket és függönyöket rakott fel az ünnepre, és a kamrát finomabbnál finomabb étkekkel halmozta meg. Szokatlan volt számára ez a nagy sürgés, mégis jólesett, és változást hozott egyhangú napjaiban. Azokra az időkre emlékeztette, amikor még a férje élt, és együtt volt a családja. Azóta férjét és mindkét gyermekét is eltemette. Csak a távol élő unokák maradtak neki. Ők pedig ritkán, évente egy-két alkalommal látogatták meg pár napra családotól. Megértette őket. Nem várta el, hogy gyakrabban és odaadóbban törődjenek vele. Hogyan is lehetne idejük a kilencvenéves nagyanyjukra, amikor annyira leköti őket a munka, a hajtás, a rohanás. Nem akarta rabolni az életüket. Nem várt el semmit, csak adott, amennyit adhatott. Jólesett, amikor egy-egy ünnep alkalmával bejelentkeztek, és eltöltöttek vele pár napot. Ilyenkor megtelt étellel és melegséggel az egész ház, még a merev ódon bútorok is barátságosabbak voltak a belső szobákban. Múlt héten jelentették be, hogy jönnek. Azóta boldog készülődéssel töltötte az idejét. Csak ilyenkor nem volt magányos. Máskor mindig. A szomszédokra nem igazán számíthatott. Ma már senki nem törődik a másikkal, mindenkinek elég a saját baja. „Isten ments, hogy egy idős asszony ügyes-bajos dolgaival kezdjen foglalkozni az ember. Akkor aztán soha nem tudja levakarni magáról. Mindig talál kifogást, vagy alkalmat a fecsegésre és a siránkozásra. Ezeket pedig egyszerűen nem lehet visszautasítani, mert ugye tisztelni kell az időseket. Így megy ez falun. Városon szerencsére már más világ van. Legtöbbször még azok sem ismerik egymást, akik közös lépcsőházban laknak, így aztán nem akasztanak minden kelletlen szutyok munkát az ember nyakára.” Hallgatta egyszer végig a kapuban, amint a szomszédasszony városi barátnője fennhangon szónokolta az udvaron. Azóta senkitől nem kért segítséget, kivéve Istent. Ha a szomszéd fia segített a ház körül, elfogadta és meghálálta, de soha nem kérte rá. Szeretett adni, és cserébe soha nem kért, vagy várt el semmit.

Most mégis rosszulesett, hogy a családja mégsem látogatja meg. Megígérték, hogy jönnek. Várta őket. Készült. Ma reggel, amikor megszólalt a telefon, azt hitte, hogy már a közelben járnak. Aztán

kiderült, hogy minden hiába. Nem tudtak jönni, mert az egyik dédunokája himlős lett, így pedig nem hozhatják a gyermeket a szabad levegőre. Nincs mit tenni. Régóta nem csalódott ekkorát, szülői aggodalma mégis erősebbnek bizonyult sértődöttségénél. Ellátta unokáját nagyanyai jótanácsokkal, felvértezte a hagyományos gyógymódok és kúrák ismeretével, és elköszönt. Még csak hangján sem hallatta, hogy mennyire rosszul érintette az ügy. Letette a telefont, aztán sírt. Később eszébe jutott, hogy most csak a templomban találna megfelelő vigasztalásra és erőre, így nekilátott készülődni. A kályhán forralt vizet a nagy zöld mázas lavórba töltötte. Óvatosan hűtötte. Az ivóvizet vödörből merített hozzá hideget. Alaposan beszappanozta magát. Megmosakodott, és haját ecetes vízzel öblítette, hogy csillogóbb legyen. A kályhánál fésülte, szárította, aztán kontyba fonta egy fekete fejkendő alá. A templomban a csendes imánál felkapta a fejét. Most először nem tudta, hogy miért imádkozzon. Dédunokája gyógyulásáért, és az árvák, özvegyek, betegek, szegények boldogságáért is könyörgött, ahogyan eddig is szokta. Hálát adott az egészségéért. Végül kimondta gondolatban azt, amit érzett, az egyedüli dolgot, amire szüksége volt: *Szabadíts meg uram az élettől...* Aztán megnyugodva ment haza.

Nem volt megkeresztelve. Ez az egyetlen gondolat nyugtalanította. *Vajon meg lehet menteni még a bőrömet?* – gondolkodott. Ideges volt. Kapkodta a fejét. – *Kell lennie valahol itt egy forrásnak.* – Az erdőt kémlelte. – *Igen, ez az! Arra vannak a bunkerek, pár száz méterre pedig ott lesz a forrás. Bár záptojás szaga van a vizének, de erre a célra tökéletes. Ki tudja, hány katona vérért mosta bele az eső. Az övé már meg sem kottyán neki.* – Gondolatai messze kalandoztak. Hadgyakorlatokat, csatajelene- teket idézett maga elé. Teljesen beleélte magát. Aztán megpillantotta az első, avarból kimagasodó kőbunkert. Tudta, hogy már jó úton jár, és hamarosan meglesz a forrás. Nem tudta pontosan, hogy miért, de nagyon fontos volt, hogy megtalálja. Csak ez szabadíthatta meg Isten haragjától. A többi már nem érdekelt. Amikor még kisiskolás volt, eljárt vallásórára a többi gyerekekkel, hogy ne egyedül kelljen hazakullognia az iskolából. Otthon ezt sosem mondta meg, és mivel egyáltalán nem is érdekelték őket a tanulmányai vagy az órarendje, nem is kérdezték soha. Szerette ezeket az órákat. Sokat segítettek abban, hogy megértse, mi miért történik az életében. Az iskolában a pap azt mondta,

hogy Isten mindenkit egyformán szeret, és senkit nem büntet meg. Ő pedig nagyon gyorsan megértette, hogy a rossz dolgok mégsem véletlenül történnek, hanem azért, mert az emberek nagyon gyakran, sőt, idejük legnagyobb részében rosszak, vagyis éppen a bűnök valamelyikét követik el, ezzel hátat fordítva Istennek. Az Úr pedig nem beszél hátakhoz és süket fülekhez, hanem egyszerűen békén hagy minket. Leveszi a gondját rólunk addig, amíg rá nem jövünk, hogy nélküle semmire sem megyünk a piti kis emberi életünkkel. Mindig nekünk kell hozzá szólni és őt keresni. Ha sokáig nem tesszük, könnyen elveszhetünk. Egy idő után azzal igyekezett kompenzálni pogányságát, hogy el-elszökött a templomba is, de otthon szigorúan tiltakoztak a keresztelkedése ellen. Hülye kuruzslásnak nevezték az egészet. Valójában, mint később megtudta, az adó miatt szakítottak az egyházzal, és a hittel is. Így aztán egy idő után kimaradtak az életéből a tilos templomlátogatások, a vallásórák és végül Isten. Most azonban eljött az ideje a nagy találkozásnak a Teremtővel, és ezt tudta. Tudta, hogy bíróság elé van idézve, hiszen senki nem szólhat bele az Ő munkájába. Azt viszont meg akarta mutatni a Úrnak, hogy választott. Ehhez azonban meg kellett találnia a forrást.

Miután hazaért, első dolga az volt, hogy megpakolt egy kosarat kamrája legfinomabb falataival, és átvitte a szomszédba. A szomszédai közül az egyetlen család, akikre bármikor számíthatott, igencsak népes volt. Ő sem tudta pontosan, hogy hány gyermeket neveltek a kapun belül a két kis szobában, mivel a nagyobbak már mind külföldön próbálják a szerencséjüket, a legkisebbek pedig bölcsőben, óvodában és kisiskolában vannak. Nem is zaklatta őket gyakran, és mindig meghálálta a segítségüket. Leginkább a legnagyobbik fiút kedvelte, aki már bőven a huszas éveiben járt. Bal lábának félszogsége miatt azonban nem tudott az otthontól távol boldogulni. Így aztán bármilyen alkalmi munkát elvállalt, amit a faluban el tudott végezni. Neki is ő segített a leggyakrabban. A gazdag kosárral óriási örömet szerzett a családnak. A gyermekek ugráltak a boldogságtól, és mohón láttak neki az ebédnek. A nagyobbik fiú nem volt otthon, pedig neki külön pénzjutalmat szánt. *Reggel locsolkodni indult, s azóta nem jött haza – mentegetőzött az édesanyja. – Később biztos bekopog. Soha nem hagyná ki a kedvenc szomszédját. Majd visszaküldöm tőle a kosarat. Meg sem tudjuk hálálni!*

Zöld erdőben jártam, kék ibolyát láttam. El akart hervadni, szabad-e locsolni? Megörült az ajtóban felcsendülő versnek. Beinvitálta a vendéget, hellyel, süteménnyel, borral kínálta, bár kételkedett benne, hogy jól tette-e, hiszen a vendég szemei már csillogtak az alkoholtól. Váltottak pár mondatot, aztán eszébe jutott a pénztalalom. Kedvesen átnyújtotta neki. Köszönet helyett azonban más választ kapott:

- *Ez elég kevés. A locsolásért mit kapok?*

- *Tessék, fiam?* – kérdezte megrökönyödve.

- *Ez nem elég, mama. Nekem több kell* – válaszolta beteges vigyorral az arcán.

- *Most csak ennyit tudok adni. Majd következőkor. Késő van. Sötétedik. Kérlek, lassan indulj haza, hogy tudjam bezárni a kaput* – hebegte ijedten.

- *Nem kell. Már bezártam* – villantak a szemek. - *Na, tessék szépen megmutatni, hol van a pénz! Hol rejtegeted? A bugyogóid között a szekrényben? Vagy a padlódeszka alatt?*

Nem érte el a belső szoba ajtaját. Érezte az ütést a tarkóján. A fejkendő és a hajfonat kivédtek valamennyire az ütést. Nem tört be a feje, de az ajtófélfá között összeesett. Aztán hallotta a harsány kacagást. Érezte, szinte maga előtt látta, ahogy felemeli újra a mankót és lesújt. A tisztaszobában a padlón elkenődött a vér. Ráfröcskölt a függönyre és a keményített terítőkre.

Éjféltajt zárta vissza a kaput. Tudta, hogy menekülnie kell, csak azt nem tudta, hogy ki, vagy mi elől. A két falu közt találkozott az éjjeliőrrel, aki az út közepén lődörögve töltötte ünnepi műszakját. Talán meg sem ismerte. A sötétben nem fedezhette fel a vért a ruháin. Most mégis úgy érezte, hogy tudják és a nyomában vannak.

Mire elérte a forrást, teljesen világos lett. Nem tudta, hogy körülbelül hány óra lehet, vagy mennyi idő telhetett el. Az időérzékét teljesen elvesztette, annyira lefoglalták a gondolatai. Nekilátott a szertartásnak, és emlékezetből szónokolni kezdte az igét a forrás felett: „*Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Menjete el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében...*” (Máté 28, 18–20, Ref)

„...keresztellek én téged az Atyának, Fiúnak és a Szentléleknek nevében. Ámen” – ebben a pillanatban meghallotta a szirénák hangját. - *Hát eljöttetek értem.*